

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำสู่การปฏิบัติ
นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ในงาน “สัมมนาสมัชชา กศน.ตำบล: ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตลอดชีวิต”
วันอังคารที่ 12 ตุลาคม 2553 เวลา 09.30 – 10.30 น.
ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร

ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ

เลขาธิการ กศน.

ผู้บริหาร กศน. ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ

และพี่น้องเพื่อนครู กศน.ทั่วประเทศที่รักทุกคนครับ

วันนี้ผมรู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่ง สองประการครับ ประการแรกคือการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีโอกาสในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดีใจประการที่สองคือได้พบปะกับพี่น้อง กศน.ทั่วประเทศซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่ได้อาสาทำงานมาอย่างต่อเนื่อง หลายคนได้มีโอกาสทำงาน กศน.ตำบล โดยเป็น ครู ๑๐ ปี วันนี้ท่านทั้งหลายได้มีโอกาสมาช่วยในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ และที่สำคัญที่สุดคือ รัฐบาลได้มีความตั้งใจจริงที่จะให้กำลังใจกับท่านในการยกสถานภาพท่านทั้งหลายเป็นพนักงานราชการ ต้องถือว่าเป็นเรื่องที่เป็นโอกาสที่สำคัญที่สุด

เพราะฉะนั้นในโอกาสที่เรามาพบกันในวันนี้ ผมถือโอกาสที่จะเรียนในเชิงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกับเพื่อนครู กศน. และพี่น้องประชาชน ผมจะขอกราบเรียนว่า ในช่วงเวลาสองปีที่ผ่านมา รัฐบาลโดยการนำของท่านนายกรัฐมนตรีได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2552 ที่ประกาศให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนคือ การให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ กำหนดกรอบแนวความคิดที่ชัดเจนที่จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่สูงขึ้นไปสู่ระดับสากล ประกาศในเรื่องโอกาสและความเสมอภาคให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง และประกาศกรอบความคิดในเรื่องการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการที่จะขับเคลื่อนคุณภาพทางการศึกษาโดยมีเป้าหมายที่พวกเราทราบคืออยู่แล้ว คือ

เป้าหมายที่ 1 การสร้างพลเมืองยุคใหม่ที่เป็นพลเมืองที่เก่ง ดี และมีความสุข คือ มีคุณลักษณะที่ใฝ่รู้ ใฝ่ดี คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความเป็นสากล และมีความเป็นพลเมืองดี

เป้าหมายที่ 2 การสร้างครูใหม่หรือครูพันธุ์ใหม่ ที่เราจะต้องดำเนินการให้ครูเป็นต้นแบบสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา เพราะฉะนั้นเราต้องปฏิรูปครูพันธุ์ใหม่ที่เรากำหนดไว้ตั้งแต่ครูที่เกษียณประมาณ 180,000 คน เราต้องพัฒนาครูทั้งระบบให้เป็นครูที่ก้าวหน้า ทันกรอบความคิดที่จะต้องเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ผมจะต้องขับเคลื่อนให้เพื่อนครูทั้งหมด 700,000 คนทั่วประเทศได้มีขวัญ กำลังใจ โดยเริ่มต้นจากครู กศน. ได้มีโอกาสยกสถานภาพเป็นพนักงานราชการ และขณะนี้นักเลงรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ พ.ร.บ.เงินเดือนฯ เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่งที่จะให้เพื่อนครูของเราได้ปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือนเทียบเท่าเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน และที่สำคัญคือจะต่อสู้ให้เพื่อนครูมีโครงสร้างเงินเดือนระดับสูงเทียบเท่าสายวิชาชีพแพทย์ วิชาชีพกฎหมาย และที่สำคัญคือจะดูแลขวัญกำลังใจของครูชั้นผู้น้อยที่เมื่อเข้าไปรับราชการแล้วได้มีโอกาสทดลองงานหรือพัฒนาในหลักสูตรเข้มข้น 2 ปี ท่านจะได้ปรับเข้าสู่แท่งครู ค.ศ.1 โดยปรับเพิ่มเงินเดือน 5 ขั้น ผมคิดว่าทั้ง พ.ร.บ.เงินเดือนและครู ค.ศ.ที่ผมได้เรียน ไปแล้วจะต้องมีผลก่อนเดือนเมษายน 2554 เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายได้มีโอกาสปรับเงินเดือนพร้อมกันทุกท่านครับ ผมขอยืนยันกับพี่น้องเพื่อนครู กศน. ผมจะดูแลขวัญกำลังใจของครู กศน. ให้เป็นทัพหน้าในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองนี้ตลอดไปครับ

ช่วงสองปีที่ผ่านมา ขอกราบเรียนครู กศน. และพี่น้องประชาชนว่า รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อคน จึงได้ให้นโยบายเกี่ยวกับคนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนการพัฒนาอาชีพ แต่ว่าการพัฒนาเกี่ยวกับคนนี้รัฐบาลถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เราจะต้องสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ถ้าเราสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ได้เราก็จะพัฒนาไปสู่สังคมประชาธิปไตย ที่ผ่านมา ๆ ผนฯ นายกรัฐมนตรีได้ฝากความหวังกับพวกเราว่าในฐานะที่เราเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่อยู่ใกล้ชิดพี่น้องประชาชนที่สุด ขอให้ท่านได้ไปดำเนินการอย่างน้อย 4 เรื่อง ผมขอย้ำเป็นนโยบายเพื่อให้เกิดความชัดเจน ได้แก่

1. ทำหน้าที่และบทบาทในฐานะผู้จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอรรถาธิบาย ท่านต้องรับผิดชอบประชาชนในส่วนนี้ประมาณ 1,500,000 คน ที่ออกนอกระบบที่ต้องติดตามผู้ปกครองไปประกอบอาชีพอื่นหรือที่พลาดโอกาสที่จะได้ทำการศึกษาในระบบให้ได้รับการศึกษานอกระบบ ในโอกาสนี้ ผมขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งที่พี่น้องประชาชนของเราที่เรียนนอกระบบจะต้องเรียนฟรีและมีคุณภาพเหมือนกับในระบบทุกประการ

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องทักษะอาชีพ การสร้างสังคมให้เข้มแข็ง

คนในสังคมจะต้องมีทักษะอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย ต้องยอมรับความจริงว่าองค์ความรู้ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เทคโนโลยีระดับสูงได้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ถึงแม้พี่น้องประชาชนจะอยู่ในชนบทก็ต้องรับกับความเปลี่ยนแปลงนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องจัดองค์ความรู้

ที่เกี่ยวกับทักษะอาชีพ ขอให้ กศน.ตำบลสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับพี่น้องประชาชนให้มีทักษะอาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงประเทศ ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะภูมิปัญญา ศักยภาพของคนในท้องถิ่นของเราที่เชื่อว่ามีความพร้อมในการจะเดินหน้าพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เราจะเดินหน้าในเรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากมาย กศน.ตำบลสามารถจะเชิญปราชญ์ท้องถิ่น เชิญวิทยากร เชิญหน่วยงานทางการศึกษามาให้ความรู้กับพี่น้องประชาชนได้ เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทักษะอาชีพให้เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชนให้มีมูลค่าเพิ่ม ให้มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น

3. การส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขอยืนยันกับท่านทั้งหลายว่าวันนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการจัดตั้งกองทุนเทคโนโลยีและสารสนเทศขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งผ่านมติคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนกันยายน 2553 ที่ผ่านมา ขณะนี้ได้รับการจัดสรรงบประมาณวงจรมูลค่าจากรัฐบาล จำนวน 5,000,000 บาท และงบประมาณจาก กสช.อีก 75,000,000 บาท และจะให้เทคโนโลยีสารสนเทศลงไปสู่ฐานรากอย่างแท้จริง โดยเฉพาะ กศน.ตำบล จะต้องมีความพร้อมอย่างน้อย 6 เครื่อง ต่อศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จะต้องมียินเตอร์เน็ตความเร็วสูง จะมีเครือข่าย 3 N ที่ต้องให้ กศน. ไปดำเนินการ โดย N ที่หนึ่ง ได้แก่ NedNet โครงข่ายสารสนเทศที่จะเข้าถึงตำบลทุกตำบล โดย กศน.จะร่วมมือกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร N ที่สองคือ NEIS โครงข่ายข้อมูลสารสนเทศ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และสังคม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ กศน.ตำบล จะเป็นหน่วยรองรับเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล และ N ที่สามคือ NLC ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ กศน.ตำบลสามารถเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในแต่ละตำบลได้ โดยกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นหน่วยงานหลักที่จะทำข้อมูลการเรียนรู้ต่างๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงจากอินเทอร์เน็ตในตำบล สิ่งเหล่านี้ กศน.ตำบลจะมีบทบาทที่สำคัญมากในการทำให้พี่น้องประชาชนมีโอกาสเรียนรู้อย่างทั่วถึง เท่าทัน

4. การร่วมสร้างความปรองดองหรือสร้างประชาธิปไตยในชุมชน ไม่มีเครื่องมือใดที่จะสร้างความปรองดองได้ดีในการเข้าถึงแนวความคิดทางการปกครองในระบบประชาธิปไตยได้เท่ากับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมสร้างคุณลักษณะของความเป็นพลเมือง คือ การเคารพกติกา เคารพผู้อื่น เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา ซึ่งเชื่อว่า กศน.ตำบล จะร่วมสร้างความปรองดองและประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในตำบล รวมทั้งร่วมกันต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียงด้วย และถ้า

ครู กศน.ตำบลได้ชูธงในพลังหลักทั้ง 4 ด้าน ท่านทั้งหลายจะได้ภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

6 เดือนจากนี้ไป กระทรวงศึกษาธิการขอเชิญชวนท่านทั้งหลายและทุกภาคส่วน เข้าร่วมการประกาศ “6 เดือน 6 คุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการ” คือการเตรียมการในการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ คุณภาพต้องดีขึ้นอย่างแท้จริง และต้องมีระบบและมีมาตรฐานให้ประชาชนได้คาดหวังได้ อยากประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจในเรื่องคุณภาพคือ

1. เรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ไม่ว่าจะเรียนในระบบ นอกกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นเรื่องที่กระทรวงศึกษาธิการต้องดูแล

2. คุณภาพผู้เรียน ที่จะประกาศในวันที่ 22 ตุลาคม 2553 ที่ต้องการเห็นเด็กไทยมีคุณภาพ เป็นเด็กไทยที่มีสมองดีขึ้น เรียนดีขึ้น ใฝ่รู้ใฝ่ดี เด็กที่เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อ่านคล่อง เขียนคล่อง คณิตเลขเป็น มีความเป็นสากล สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ และมีความเป็นพลเมืองดี สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษา ต้องเป็นคนที่มีความทักษะทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ ที่จะสามารถไปประกอบกิจการส่วนตัว หรือเป็นลูกจ้างที่มีคุณภาพมีฝีมือแรงงานที่ได้รับการรับรองจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่จะดำเนินการให้เยาวชนได้มีงานทำ มีความสามารถในเชิงแข่งขัน มีลักษณะของความเป็นพลเมืองดี

3. คุณภาพสถานศึกษา สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่เป็นหัวใจสำคัญ เราจะต้องเห็นโรงเรียนปฏิวัติสู่ความเป็นสากล ที่มีความพร้อมที่จะสร้างความเป็นสากลให้กับเด็กไทย สร้างคนไทยให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคม ประชาคมอาเซียน อยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข จะต้องมีการสร้างโรงเรียนดีประจำอำเภอ ที่สร้างความเป็นเลิศให้กับลูกหลานของเรา จะต้องมีการสร้างโรงเรียนดีประจำตำบล ที่จะให้เด็กทั้งเด็กปกติ หรือเด็กที่ด้อยโอกาสทั้งทางด้านร่างกายหรือสติปัญญาได้มีโอกาสเรียนร่วมที่โรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนดีประจำตำบลจะคู่ขนานกับ กศน.ตำบลที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ ในการที่จะพัฒนาห้องสมุด 3 ดี ห้องสมุดประจำตำบล ให้เป็นเครือข่ายในการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

4. คุณภาพเทคโนโลยีทางการศึกษา จัดกิจกรรมเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา พัฒนาการศึกษาดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองโดยยึดหลัก 3 N ได้แก่ Ned Net โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ NEIS ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา NCL ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติเพื่อสนองต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาการศึกษเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

5. คุณภาพครู โดยจะดำเนินการพัฒนาครูทั้งระบบ ทั้งการผลิต การพัฒนาการใช้ การพัฒนาค่าตอบแทน การแก้ไขปัญหาหนี้สินครู การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู โดยในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาถือว่ามีพัฒนาไปมากพอสมควรทั้งเรื่องปรับฐานเงินเดือน การแก้ไขกฎ ก.ศ.เพื่อให้ครูชั้นผู้น้อยได้มีค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับวิชาชีพ การแก้ไข กระบวนการในการดูแลเรื่องวิทยฐานะของครู โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2554 จะมีการพัฒนาครู อย่างเข้มข้น เช่น การคืนครูให้นักเรียน การพัฒนาครูแนวใหม่ การประเมินวิทยฐานะแบบเน้น ผลงาน

6. คุณภาพการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน โดยจะประกาศให้ กศน.ตำบล เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตลอดชีวิต ที่จัดการศึกษานอกระบบและจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเป็นการเรียนฟรีสำหรับประชาชนวัยทำงานจำนวนกว่า 30 ล้านคน ตลอดจนเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนที่ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา หรือเป็นและ ส่งเสริมทักษะด้านต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ทักษะชีวิต ทักษะความ เป็นพลเมืองเน้นการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน

6 เดือนต่อจากนี้ไปเป็น 6 เดือนที่เราต้องร่วมกันก้าวเดินเพื่อประกาศคุณภาพทางการศึกษา ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้เรียนย้ำว่าเราต้องการเห็นสังคมไทยของเราเป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ การที่เราทั้งหลายได้มีส่วนร่วมกันในวันนี้ ซึ่งถือว่าเป็นการประกาศครั้งแรก ขอถือโอกาสนี้ที่จะเรียนย้ำเรื่อง 6 เดือน 6 คุณภาพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านที่มาร่วมกิจกรรม สัมมนาสมัชชา กศน.ตำบล: ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตลอดชีวิตในวันนี้ จะได้รับสิ่งที่คาดหวัง อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ความตั้งใจและความจริงใจของรัฐบาล ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะดูแลขวัญ และกำลังใจเพื่อนครู กศน.ทุกคนทั่วประเทศ
2. ร่วมเป็นกำลังหลักในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สอง
3. ร่วมประกาศการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการในเรื่อง 6 เดือน 6 คุณภาพ

ครู กศน.ตำบลทั้งหลายครับ ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ไม่เพียงแต่ท่านทั้งหลายจะเป็น กำลังหลักใน กศน.ตำบลเท่านั้น ในอนาคตเราจะเห็นแหล่งเรียนรู้ที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่ กศน.ตำบลจะเป็นภาคีเครือข่ายที่สร้างแรงจูงใจให้เยาวชน และประชาชนได้เข้าไปแสวงหา ความรู้ และประการสุดท้ายที่จะฝากพวกท่านคือ ท่านทั้งหลายจะเป็นกำลังหลักต่อการส่งเสริม

การอ่าน เนื่องจากรัฐบาลได้ประกาศให้ปี พ.ศ.2552 เป็นปีแห่งการรักการอ่านและทศวรรษนี้
เป็นทศวรรษแห่งการส่งเสริมการอ่าน กศน.ตำบลจะสร้างอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านตามลำดับ
ต่อไปด้วย

ผมขอเป็นกำลังใจให้ท่านทั้งหลายประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและชุมชน
แห่งการปฏิรูปการศึกษาร่วมกัน ขอบพระคุณมากครับ ■